

ΤΑ ΦΥΛΑ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Α) Προαναγνωστικό στάδιο – Προετοιμασία

Διαβάστε το ακόλουθο άρθρο του Δημήτρη Σεφεριάδη για το φαινόμενο της κακοποίησης των γυναικών.

Κακοποίηση γυναικών

Συνέντευξη στην κ. Χρήστου για την εφημερίδα Αυριανή

Ερ. Πόσο συχνό είναι το φαινόμενο της κακοποίησης και σε ποιες περιπτώσεις

παρατηρείται; Απ. Μία στις πέντε γυναίκες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με νέες έρευνες, έχει υποστεί κακοποίηση στο οικογενειακό περιβάλλον. Η κακοποίηση της γυναίκας συμβαίνει σε οικογένειες κάθε φυλής, θρησκευματος και σε όλα τα κοινωνικοοικονομικά στρώματα. Είναι πιο συχνή σε οικογένειες με προβλήματα κατάχρησης αλκοόλ και ναρκωτικών.

Η κακοποίηση αφορά, εκτός από τον ξυλοδαρμό, τον βιασμό και φτάνει σε ακραίες καταστάσεις, μέχρι και το φόνο. Άλλες μορφές βίας είναι η ψυχολογική όπως η εξύβριση, η υποτίμηση, ο κοινωνικός εξευτελισμός και επίσης η οικονομική στέρηση. Η κακοποίηση είναι κυρίως ενδοοικογενειακό φαινόμενο.

Ερ. Ποια είναι τα αίτια της κακοποίησης και ποιο το προφίλ θύτη και θύματος; Απ.

Ενδοψυχικοί, διαπροσωπικοί και πολιτισμικοί παράγοντες συμβάλλουν στο πρόβλημα.

Οι θύτες συχνά προέρχονται από οικογένειες όπου η βία ήταν καθημερινό φαινόμενο, έχουν παραστεί μάρτυρες ξυλοδαρμού της μητέρας ή έχουν κακοποιηθεί και οι ίδιοι όταν ήταν παιδιά. Είναι συνήθως ανώριμοι, εξαρτητικοί, με έντονα αισθήματα ανεπάρκειας και χαμηλής αυτοεκτίμησης. Η παρανοϊκότητα και ο σαδισμός, κύρια χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, είναι αυξημένα. Ζηλεύουν παθολογικά, είναι καχύποπτοι, επιθετικοί και επικριτικοί στις πράξεις των άλλων. Μπορούμε να πούμε ότι ασυνείδητα αισθάνονται μια πλευρά του εαυτού τους αδύναμη, αυτό δεν γίνεται ανεκτό από του ίδιους και προβάλλοντας αυτή την πλευρά στη γυναίκα, της επιτίθενται («δεν είμαι εγώ αδύναμος, είναι αυτή»). Με αυτό τον τρόπο, η επιθετική συμπεριφορά του άντρα έχει σαν στόχο την ταπείνωση και τον εξευτελισμό της γυναίκας και την ενίσχυση της δικής του αυτοεκτίμησης και ταυτότητας.

Η κακοποίηση έχει μεγαλύτερη πιθανότητα να συμβεί όταν ο άντρας νιώθει απειλημένος ή ματαιωμένος από τη δουλειά ή τις διαπροσωπικές σχέσεις του. Έτσι μεταθέτει την επιθετικότητα που δέχεται από το περιβάλλον στη σύζυγό του ή τη φίλη του.

Από την άλλη μεριά τα θύματα – γυναίκες έχουν σαν κύρια χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους την εξαρτητικότητα και την αμφιθυμία. Παρότι μπορεί να είναι εργαζόμενες, επιτυχημένες και να έχουν μόρφωση, έχουν συχνά κι αυτές χαμηλή αυτοεκτίμηση, πολλές φορές υποφέρουν από

κατάθλιψη και ενοχές και μερικές φορές συναντάται έντονος ένας ηθικός μαζοχισμός. Πιστεύουν ότι κάποια στιγμή η κακοποίηση θα σταματήσει, όμως η αλήθεια είναι ότι η κακοποίηση είναι ενισχυτική. Αν ένας άντρας χτυπήσει τη σύζυγό του, έχει μεγάλη πιθανότητα να το ξανακάνει. Νιώθουν δε εγκλωβισμένες και ότι δεν έχουν τον τρόπο να αντιδράσουν. Αυτός ο εγκλωβισμός είναι κυρίως συναισθηματικός.

Ερ. Τι γίνεται όταν η κακοποιημένη γυναίκα θέλει να εγκαταλείψει τη συζυγική στέγη; Απ. Όταν μια γυναίκα προσπαθήσει να εγκαταλείψει το σύζυγό της, αυτός γίνεται περισσότερο απειλητικός και επιθετικός. Αν υπάρχουν παιδιά και η σύζυγος δεν είναι οικονομικά ανεξάρτητη, τότε το πρόβλημα γίνεται ακόμα πιο δύσκολο.

Μερικοί άντρες, μετά από ένα επεισόδιο βίαιης συμπεριφοράς, νιώθουν ενοχές και φέρονται μετανιωμένοι και στοργικοί στη γυναίκα τους. Μια τέτοια συμπεριφορά κάνει τη σύζυγο να ελπίζει ότι όλα θα αλλάξουν και επιστρέφει ή παραμένει μαζί του, μέχρι τον επόμενο ξυλοδαρμό που αναπόφευκτα θα συμβεί.

Ερ. Γιατί παρατηρείται αύξηση του φαινομένου;

Απ. Το ότι υπάρχει ενημέρωση και έστω ένα υποτυπώδες υποστηρικτικό πλαίσιο σήμερα, ωθεί τις γυναίκες να καταγγέλλουν συχνότερα περιπτώσεις κακοποίησης.

Από την άλλη μεριά, η χειραφέτηση της γυναίκας και η συμμετοχή της στην παραγωγή, πιθανόν να ενισχύει την αίσθηση της ανεπάρκειας αντρών με τα παραπάνω ανώριμα και παθολογικά χαρακτηριστικά, και να τους κάνει να προβαίνουν σε τέτοιου είδους συμπεριφορές.

Ερ. Ποια πρέπει να είναι η μέριμνα της πολιτείας;

Απ. Η πολιτεία θα πρέπει να μεριμνήσει για την αύξηση σε αριθμό, αλλά και την ενίσχυση των ήδη υπαρχόντων χώρων φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών. Δεν αρκεί μόνο η ιδιωτική πρωτοβουλία. Το κράτος έχει την υποχρέωση και την ευθύνη για τη φυσική προστασία των κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους, αλλά και την ψυχολογική, κοινωνική, νομική και οικονομική στήριξή τους. Θα πρέπει να υπάρξει περισσότερη ενημέρωση για το πρόβλημα, αλλά και για τους τρόπους απεγκλωβισμού της γυναίκας από μια τέτοια σχέση. Επιπλέον υπάρχει μεγάλη έλλειψη κέντρων ψυχικής υγείας, όπου θα μπορούν ψυχοθεραπευτικά, άντρες και γυναίκες, να ενισχύσουν την αυτοεκτίμησή τους και να ελαχιστοποιήσουν την αίσθηση ανεπάρκειας του ψυχισμού τους.

Ερ. Ποιοι άλλοι τρόποι υπάρχουν για την αντιμετώπιση του προβλήματος;

Απ. Όταν η γυναίκα καταφέρει να έχει τον έλεγχο της σχέσης και ο άντρας πειστεί ότι η συμπεριφορά του δεν πρόκειται να γίνει πια ανεκτή, και ότι νομικά κινδυνεύει με αυστηρές ποινές, τότε πιθανόν να γίνει μια αλλαγή. Σε αυτό μπορεί να βοηθήσει η υποστηρικτική ψυχοθεραπεία οικογένειας, όπως και η ατομική ψυχοθεραπεία του άντρα και της γυναίκας.

Σε διαφορετικές περιπτώσεις, θα πρέπει να επιδιώκεται διαζύγιο. Το διαζύγιο είναι προτιμότερο εάν υπάρχουν παιδιά. Με αυτό τον τρόπο τα παιδιά, αλλά και η γυναίκα θα βγουν από ένα νοσηρό οικογενειακό περιβάλλον, το οποίο θα είχε σίγουρα επιπτώσεις στην ήδη εύθραυστη ψυχική υγεία τους.

http://www.dimseferiadis.com/index.php?option=com_content&task=view&id=105&Itemid=141

Θέματα για συζήτηση:

- Από την ανάγνωση των παραπάνω κειμένων σε ποια συμπεράσματα οδηγήστε για τη θέση των γυναικών στον τρίτο κόσμο και στις δυτικές-αναπτυγμένες κοινωνίες;
- Εξηγείται το φαινόμενο της κακοποίησης των γυναικών ακόμη και στις χώρες του δυτικού κόσμου;

- Υπάρχουν τρόποι αντιμετώπισης της κακοποίησης των γυναικών;